

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 2 czerwca 2020 r.

Druk nr E001

OPINIA
KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH I UNII EUROPEJSKIEJ
Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
ustanawiającego ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i
zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie)

Marszałek Senatu skierował do komisji projekt aktu prawnego UE; projekt stanowiska RP w sprawie tego dokumentu został przekazany w dniu 14 kwietnia 2020 r.

Komisja rozpatrzyła wniosek na posiedzeniu w dniu 2 czerwca 2020 r.

Sygnatura dokumentu	Komisja Europejska	COM(2020) 080
	Rada UE	

(-) Bogdan Klich
Przewodniczący Komisji
Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej

Opinia

Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Senatu RP

dotycząca projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmieniającego rozporządzenie (UE)2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie)

COM(2020)80

przyjęta na posiedzeniu w dniu 2 czerwca 2020 r.

1. W dobie ewolucji energetycznej i gospodarczej Komisja Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Senatu RP (KSZUE) w pełni uznaje potrzebę przeciwdziałania zmianom klimatu i ustanowienia dla UE ambitnego celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. w drodze przyjęcia europejskiego prawa o klimacie. W ocenie KSZUE ograniczenie emisji gazów cieplarnianych nie może powodować zagrożenia dla celu samowystarczalności energetycznej UE i bezpieczeństwa energetycznego państw członkowskich.
2. KSZUE podkreśla, że zgodnie z zasadą integracyjną zawartą w art. 11 TFUE konieczne jest wdrażanie celów europejskiego prawa o klimacie przy realizacji innych polityk UE, w tym w szczególności polityki spójności i Wspólnej Polityki Rolnej.
3. Zastrzeżenia KSZUE budzi wskazana przez Komisję Europejską (KE) podstawa prawna rozporządzenia. Nie ulega wątpliwości, że celem projektu jest ograniczenie zmian klimatu, będące jednym z celów unijnej polityki w dziedzinie środowiska wskazanym w art. 191 TFUE, a zatem mieszczące się w zakresie artykułu 192 ust. 1 TFUE. Jednakże z uwagi na fakt, że regulacja ta będzie miała dla państw członkowskich znaczący wpływ na wybór pomiędzy różnymi źródłami energii, o którym mowa w art. 192 ust. 2 TFUE, KSZUE rekomenduje podstawę prawną z art. 192 ust. 2, wymagającego jednomyślności państw członkowskich.
4. KSZUE podkreśla, że redukcja emisji gazów cieplarnianych oznacza głęboką ingerencję w różne sektory gospodarki, co może wiązać się z rozszerzeniem zakresu wykonywania kompetencji przez Unię Europejską. W związku z tym KSZUE uważa, że decyzja o wyznaczeniu trajektorii powinna podlegać ocenie zgodności z zasadą pomocniczości przez parlamenty narodowe. A państwa członkowskie, które będą kolektywnie realizować założone w projektowanym akcie cele, muszą mieć wpływ na podejmowanie decyzji co do sposobu ich realizacji. Zdaniem KSZUE określenie trajektorii powinno również uwzględniać jej wykonalność w ramach koszyka energetycznego poszczególnych państw członkowskich.
5. KSZUE zwraca uwagę, że wyznaczenie trajektorii redukcji emisji gazów cieplarnianych należy do istotnych elementów przedmiotowego aktu i zgodnie z art. 290 TFUE powinno być ustalane przy udziale państw członkowskich oraz Parlamentu Europejskiego w drodze aktów ustawodawczych. W związku z powyższym KSZUE negatywnie ocenia przyznanie KE uprawnień do wyznaczania w drodze aktów delegowanych unijnej trajektorii redukcji emisji gazów cieplarnianych w latach 2030- 2050.

6. Zastrzeżenia KSZUE budzą niejasne kryteria, według których KE ma oceniać rozwiązania przyjmowane na szczeblu krajowym, jak również odwołania do taksonomii, które mogą prowadzić do wykluczenia technologii niezbędnych dla stopniowego dochodzenia do neutralności klimatycznej. Zdaniem KSZUE tempo dochodzenia do neutralności klimatycznej przez poszczególne państwa członkowskie powinno być dostosowane do ich potencjału ekonomicznego i technologicznego z poszanowaniem zasady solidarności.
7. Jednocześnie KSZUE wyraża przekonanie, że ambitne cele w zakresie ochrony środowiska i klimatu o dalekosiężnych skutkach gospodarczych i społecznych wymagają stosownych środków finansowych, zarówno w Wieloletnich Ramach Finansowych 2021-2027, jak i w późniejszych latach, aby zapewnić niezbędne wsparcie państwom i regionom najbardziej narażonym na negatywne konsekwencje transformacji klimatycznej. KSZUE zwraca uwagę, że nowe instrumenty, jak Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, nie mogą być finansowane kosztem polityk traktatowych – polityki spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej.
8. KSZUE z zadowoleniem odnotowuje gotowość Komisji Europejskiej do koordynowania działań w dziedzinie ochrony klimatu wzmacniającego krajową i lokalną politykę państw członkowskich w tym obszarze oraz wiodącą rolę Unii Europejskiej w globalnej walce ze zmianami klimatu.